

“ԹՈՂ ՏՈՒԷՔ ՄԱՆԻ ՏՂՈՅԸ ՈՐ ԻՆՍԻ ԳԱՆ.” ԳՈՒԿ. ԺԸ. 16:

ՀԱՏՈՐ ԻԹ.

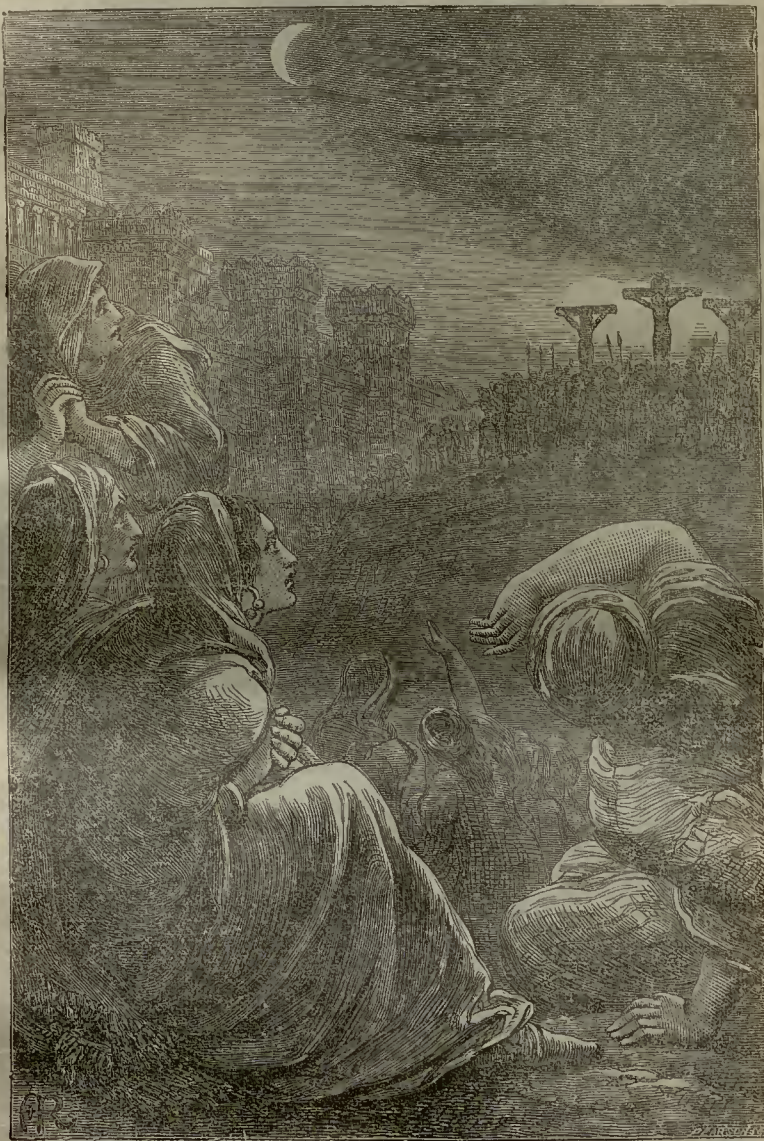
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ՄԱՐՏ 1, 1900

ԹԻԻ 3

ԽԱՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Տեսարան եղող անձը ուրուն վրայ այս կինները կը նային, այնպիսի մէկն է ուրուն կեանքը երկիրս ոչ երբեք տեսած էր ոչ ալ նորէն պիտի տեսնէ: Սպառնալից և անգլխաթափ շատ տեսարաններ պատահած են: Ամբողջ քաղաքներ սուրի բերնէ անցուած են, երբ հաղարաւոր անգոր կիններ և տղաք պարապ տեղը գլխաթափ հայցած են բարբարոս յաղթականներուն ձեռքէն: Բայց ահա մարդկային ամբողջ ընտանիքին մէջ միակ անմեղ անձը որ երկինքէն իջած և մարդկութիւն հագած էր բարիք ընելու համար: Իր հրապարակային կեանքին տարիները ողորմութեան գործեր ընելով և Աստուծոյ ճշմարտութիւնը հրատարակելով անցուցած էր: Աշխարհ երբեք այնքան պարտական եղած չէ ուրիշ բարեբարի մը որքան պարտական է անոր: Բայց հոս կը տեսնենք թէ աշխարհ ի՞նչպէս վարուեցաւ անոր հետ, ի՞նչ փոխարինեց անոր երախտիքին դէմ: Այնպիսի տեսարան մըն էր այն, որ իբր թէ երկինքը կարող չեղաւ անոր նայելու, ուստի խաւար եկաւ երկրի վրայ և արևին լոյսը ծածկուեցաւ երեք ժամ:

Ուրիշ տեսակ խաւար մըն ալ կայ որ մարդու սրտին վրայ կ'իջնայ, այն է անձնասիրութեան և մեղքին խաւարը, որ մարդու աչքէն կը ծածկէ Յիսուսի սէրն ու ողորմութիւնը: Երբ այս խաւարին մէջէն կը նայինք մեռ-

նող փրկչին վրայ, միայն այն տառն չենք կրնար սիրել զանիկա և մեր սիրտերը անոր տալ մեզի համար բոլոր ըրածներուն և կրած չարչարանքներուն դէմ: Այդ խաւարը ձեր սիրտերուն վրայ իջած է: Եթէ չէ, Յիսուսի խաչէն լոյս մը կը ճառագայթէ որ ձեր հոգիները կը լեցնէ ուրախութեամբ և խաղաղութեամբ:

ՓԱՅՏ՝ ՓՈԹՈՐԻԿԻ ՄԸ ԺԱՄԱՆԱԿ
Լուիզա Մ. Ալբրիտ հետեւեալ պատ-

մութիւնը կ'ընէ բարեսիրտ հօր մը և մօր մը վրայով:

Ձիւնստ շաբաթ գիշեր մը երբ մեր փայտը հատնելու մօտ էր, աղքատ տղեկ մը եկաւ և քիչ մը փայտ ուզեց: Ըսաւ թէ իրենց պէպէքը հիւանդ է, և հայրը իր բոլոր վաստակը իրեն կերուխումի համար կը վառնէ: Մայրս առաջին անգամ խորհեցաւ քիչ մը, վասն զի մենք ալ պղտիկ մը ունէինք: Յուրաքանչեւ սաստիկ էր, և կիրակիէն ետեւ կըրնայինք փայտ գնել: «Մեր ունեցած փայտին կէսը այդ տղին տանք և Նախախնամութեան ապաւինինք, կա՛մ օգը պիտի տաքնայ քիչ մը և կա՛մ փայտ պիտի դայ», ըսաւ հայրս: Մայրս խընդաց, և իր գուարթ կերպով պատասխանեց, «Պո, անոնց պէտքը մերինէն մեծ է, և եթէ մեր փայտին կէսը հատնի, կրնանք անկողին երթալ և պատմութիւններ ընել»: Ուստի մեր փայտին կէսը տուինք աղքատ դրացիին: Իրիկունը, քիչ մը ուշ ատեն, երբ տակաւին

փոթորիկը սաստիկ էր և լմենք մեր կրակը կը ծածկէինք որպէս զի շուտ չհատնէր, դուռը դարձուեցաւ և երկըրող որմ մը, որ սովորաբար փայտ կը բերէր մեզի, երեցաւ և ըսաւ, «Պո Գոսթընի համար ճամբայ ելայ, բայց օգը այնպէս խիստ է որ, կ'ուզեմ տուն դառնալ: Կ'ուզե՞ք որ փայտս հոս պարպեմ: Հոգ չէ, ստակը ետքը տուէք:»

«Պո», ըսաւ հայրս, և երբ մարդը գնաց, մօրս դարձաւ և ըսաւ, «Ես

չըսի՞ թէ վայտ պիտի գայ եթէ օդը չտաքնայ։ Մայրս շատ անգամ կ'ըսէր, «ցուսա և գործէ»։ Նաև իր խօսքերէն մէկն ալ սա էր, «Բուհացդ ջուրերուն վրայ ձգէ, և շատ օրեր ետքը նորէն քեզի պիտի գայ վրան կարագ քսուած»։

ԿՈՅՐ ՏՂԱՔ ԻՆՉՊԷՍ ԿԸ ԽԱՂԱՆ

Լոնտոնի հիւսիսային մասին մէջ Զուիցերական Հիւղակ կոչուած տեղը շքեղ չէնք մը կայ որ Կոյրերու Դպրոց կը կոչուի։ Լոնտոնցի կոյր շատ տղաքներ և աղջիկներ այս դպրոցը կը գրկուին կարգալ, գրեւ սորվելու համար, նաև այն տեսակ գործեր սորվելու համար որ երբ մեծան՝ կարող ըլլան իրենց ապրուստը ճարել։ Կոյրերու այս դպրոցն այցելելը շահեկան է և մեծ զարմանք կը շարժէ։ Երբ այս յօդուածը գրողը իր բարեկամ լուսանկարիչին հետ հոն դնաց, խաղի ընդարձակ գետին մը ցույցուեցաւ իրենց։ Հոն խումբ մը աղջիկներ կը խաղային մէկտեղ, և առաջին անգամ անկարելի եղաւ հաւատալ թէ կոյր էին։ Անոնց մեծ մասը բարձրաձայն աղաղակներ կը հանէին իրենց խաղացած ժամանակը, ճիշդ տեսնող ուրիշ մանուկներու պէս։ Երբեք իրարու չէին զարնուեր իրենց վաղվաւորած միջոցին, ոչ ալ անկիւններու կը դպչէին որ դըրէին, այնպէս կ'երևնար թէ կը տեսնէին իրենց գացած տեղերը։ Անոնցմէ ոմանք չուան կը ցատկէին խնդալով ու աղաղակելով ուրախ և զուարթ։ Երկու աղջիկներ չուանը կը դարձնէին կամաց կամաց և միօրինակ, մինչև որ ուրիշ աղջիկ մը մէջը կը վազէր և կը սկսէր ցատկել։ Չուանը հետզհետէ աւելի արագ կը դարձուէր, և վերջապէս այն աստիճան արագ՝ որ ցատկող աղջկան չուանը կը բռնուէր։ Եւ սակայն այս աղջիկները կոյր էին։ Ինչպէս կ'ըլլար որ անոնք ճիշդ յարմար ժամանակին կը վազէին չուանին մէջ, և չէին բռնուեր անկէ կամ չէին արգիլել անոր

դառնալը։ Ասիկա դաղտնիք մըն է այն պզտիկներուն համար որոնք կրնան տեսնել իրենց չուան ցատկած ժամանակը։

ԾԵՐՈՒՆԻ ՆԱԽԱՍՏԻՆԵՐ

Նախաստինները գրեթէ միշտ պատմութիւններ ընել կը սիրեն։ Իրենց պաշտօնին բերմամբ երկրիս զանազան կողմերը կ'երթան և կը տեսնեն շատ

ներուն պատմածները։ Եւ ուստի երբ իրողութիւնները բաւական խոշոր, բաւական հիանալի չեն, նոր բաներ, անստոյգ բաներ, կը ստեղծեն և կը պատմեն իբրեւ իրողութիւններ։ Եւ երբ ծերունի նախաստիններ իրար կուգան, այն ատեն ժամանակ է մտիկ ընելու։ Անոնց ամէն մէկը աւելի սոսկայի վիթորիկներէ անցեր է, և աւելի ահաւոր արկածներ կրեր է, աւելի խոշոր ձուկեր բռներ է, և բոլոր միւսներէն աւելի տեսեր է աւելի խոշոր սառնակոյտներ։ Ամերիկա և Միջդիա մասնաւոր տուններ կան ծեր նախաստիններու համար որոնք ընտանիք չունին։ Այդ տուններուն մէջ նախաստինները իրենց վերջին օրերը մխիթարութեամբ կ'անցնեն։ Նախաստիններու յատուկ տուն մը կայ Սթէթլըն կըղզիին մէջ Նիւ Եորքի մօտ, ուր շատ մը ծերունի նախաստիններ կը բնակին, և որուն ա'յնպէս առատաձեռնութեամբ գումարներ յատկացուած են որ նախաստինները ամէն հանգիստ և մխիթարութիւն կը վայելեն։ Եւ սակայն յատկացուած գումարներուն ամբողջ շահը չծախսուիր։ Յիշեալ տունը Սպահով Նաւահանգիստ կը կոչուի։ Այսպէս է այն տեղը այն ծերունիներուն համար որ իրենց կեանքը Ովկիանոսի շատ մը վիթորիկներու մէջ անցուցած են։ Երանի՜ թէ անոնք ամէն ալ երկիրքի նաւահանգիստը հասնէին վերջապէս։

ՊԱՐՏԻՋՊԱՆ ԹՈՉՈՒՆԸ

Նոր կուլինէյի մէջ թընչուն մը կայ որ ոչ միայն տուն կը շինէ, հապա պարտէզ մըն ալ կը պատրաստէ։ Եւ Պարտիզպան թընչունը կը կոչուի։ Պարտիզպան թընչունը երբ տուն մը պիտի շինէ, կը վնտռէ տափակ գետին մը որուն մէջտեղը թուի մը գտնուի։ Այնուհետև այս թուին արմատին բոլորտիքը կը ծածկէ մամուռով (եռսուն)։ Թէ ինչու այսպէս կ'ընէ, չեմ գիտեր։ Անտարակոյս կը կարծէ թէ գեղեցիկ կ'երևնայ անի-

և տարօրինակ բաներ, և կը սիրեն զանոնք պատմել տունէն դուրս չելլող բարեկամներուն, անոնք զարմացնելու և հիացնելու համար։ Անոնց մէջ շատեր անտարակոյս արժանի են համբաւին որ ընդհանրապէս կը վայելեն թէ իրենց երեւակայութիւնը լաւ կը դորձածեն իրենց պատմութիւնները ըրած ժամանակը։ Անոնք կը սիրեն պատմել զարմանալի բան մը, բան մը՝ որ գերազանց իրենց ընկեր-

կա: Թեոյ երկար ճիւղեր կը բերէ ուրիշ բոյսերէ: Ասոնք գետինը կը տնկէ պատի ձևով և մէկ կողմը բաց կը թողու գուռի տեղ: Ճիւղերը կը բուսնին, այնպէս որ անոր պղտիկ տնակը զարդասենեակի նման կ'ըլլայ: Ամենէն ետքը այս ճաշակի տէր թուշունը մամուռէ սիրուն ծաղկատան մը կը շինէ: Զգուշութիւնով կը ժողվէ կը վերցնէ ամէն մէկ քարի կտոր և յարգի շիւղ: Այնուհետև այս ծաղկատանին վրայ կը ցանէ ծիրանե-գոյն հատապտուղներ և կարմիր ծաղիկներ: Երբ ծաղիկները թու-մին, անմիջապէս նորեր կը բերէ: Փոքրիկ տնակը երբեմն երեք ոտք լայնութիւն կ'ունենայ և լայնութեա-նը կէսին չափ բարձրութիւն: Անոր մէջ շատ մը սենեակներ կան, երկու երեք ընտանիքի համար՝ եթէ պէտք ըլլայ: Պարտէզը տունէն մեծ է: Նոր կուինէյի բնակիչները այնչափ հոգ կը տանին այս թուշունին, որ եր-բեք չեն աւերեր անոր փոքրիկ բնակա-րանը կամ դպչի անոր: Թերևս կ'ու-ղէք գիտնալ թէ այս թուշուն պարտիզ-պանն ի՞նչպէս կը հաղուի: Համեստ գոյներով կը հաղուի: Գլխուն գագա-թը, կունակը, թևերը և պոչը մութ ձիթագոյն (գէյթինի) են, և ներքևի կողմը՝ կանաչի զարնող կարմիր: Պարտիզպան թուշունը ատրդի-կի (արտըճ գուշու) կամ սար-եակի (գարա թալուզ) մը չափ մեծութիւն ունի:

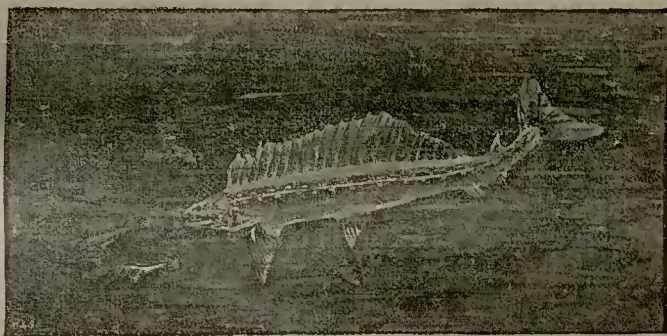
ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿ ԶՈՒԿԵՐ

Ո՛րչափ կենդանիներ կը սպան-նուին ուրիշ կենդանիներու կե-րակուր ըլլալու համար: Յա-մաքին վրայ կան միս ուտող կենդա-նիներ որոնց միակ կերակուրն է ուրիշ կենդանիներու միսը: Բարեբաղդա-բար ամենէն մեծ չորքոտանիները խոտ ուտող են: Եթէ փիղերը, գո-մէշները և ուղտերը միս ուտող ըլ-լային, ո՛րչափ ուրիշ կենդանիներ պիտի սպաննուէին անոնց կերա-կուր ըլլալու համար: Գիշատիչ, այս-ինքն սպաննող, թուշուններ կան օ-գին մէջ և գիշատիչ ձուկեր կան ծովերուն մէջ: Խոշոր ձուկերը կ'ու-տեն մանր ձուկերը: Եթէ գիտնա-յինք այն կեանքերուն թիւը որ մէկ օրուան մէջ կը զոհուին Ուկիանոսին բնակիչները կերակրելու համար, պիտի ապշէինք անոնց բազմութեանը վրայ: Ահա հոս այս որսացող ձուկերէն եր-կու հատ կան: Առաջինը կարթնաւոր

(կարթ ունեցող) ձուկն է: Սոսկալի արարած մը ահագին գլխով և բեր-նով: Կամաց կը լողայ, և շատ անգամ իր որսը նենգութիւնով ձեռք կը բե-րէ: Կը թաղուի ծովուն յատակը տիղ-մին մէջ և կը շարժէ իր մտտ յա-ւելուածները որ հպելի կը կոչուին և կարթի վրայ անցուած խայծի (եէմ) տեղ կը ծառայեն: Պզտոր ջուրին մէջ մանր ձուկերը այս հպելները կերա-կուր կը կարծեն, և երբ կը մօտենան՝ կարթնաւոր ձուկը կը ցատկէ և կը

բռնէ զանոնք: Միւս ձուկը Լամբա-րաձուկն (լամբար ունեցող ձուկ) կը կոչուի: Ծովուն մակերեսէն շատ վար կը լողայ, ուր արեւին լոյսը չհասնիր, բայց ի՛ր լապտերը կը տանի իրեն հետ, իր լոյսը ինք կ'արձակէ, կայծուէկի (աթէշ պեօճէյի) պէս, և բուն իր լո-սովը որսին վրայ կ'երթայ:

ԿԱՐԺ ԶԱՄԱՅ

Մեր հին դպրոցին ճիշդ ետևը, կ'ըսէ բարեկամ մը, դաշտ մը կար ուր քանի մը խոշոր խնձորենիներ կը գտնուէին: Գպրոց դացող ամէն տղայ քարեր և փայտի կտորներ կը ժողվէր և այդ ծառերուն կը նե-տէր: Այսպէս հարիւրաւոր խնձոր-ներ ձեռք կը բերուէին: Բայց կար ծառ մը որուն ճիւղերը սաստիկ խիտ էին: Ո՛չ քար ո՛չ փայտ կրնար հաս-նիլ անոր խոշոր կարմիր խնձորեն-րուն, որոնք կարծես թէ կը ծաղրէին զիրենք վար ձգելու ամէն աշխատու-թիւն: Օր մը մինչ նստած էինք դպրո-ցին մէջ մեր գրասեղաններուն առջե-ւը, հովը սկսաւ սաստկանալ: Ամէն տղի խորհուրդ այդ խնձորենիին գնաց, և ամէնն ալ պատրաստ էին դռնէն

դուրս նետուիլ և վազել ժողվելու համար ծառէն թափուած խնձորեն-րը: Ես վարպետութիւն մը խորհեցայ, կարճ ճամբայ մը՝ խնձորենիին հաս-նելու: Հաղիւ ցերեկուան արձակուր-դը ծանուցուեցաւ և վարժապետին կունակը կողմս դարձաւ, փոխանակ միւս տղոց պէս դռնէն դուրս նետ-ուելու, ետևի պատահանէն վար ցատկեցի և մացառներուն մէջէն վա-զեցի դէպ ի խնձորի ծառը: Մինչ արագ կը վազէի, փուշ մը բռնեց գլխարկս և վար ձգեց: Երբ դետ-նէն գլխարկս առնելու կ'աշխատէի, բան մը զարնուեցաւ դաստակիս (պիլէք): Յետոյ անմիջապէս երկու երեք հարուածներ զգացի պարա-նոցիս և ձեռքերուս վրայ: Իսկոյն հասկցայ թէ գլխարկս մեղուներու բոյնի մը մէջ ինկած էր, և կա-տաղի միջատները վրաս դիզուեցան հարիւրներով: Ամենէն քիչ քսան տեղերէ խայթուելէս ետքը ճահիճը (պալլըդ) վազեցի և երեսուս ու բազուկ-ներս տիղմով շաղախեցի: Այնուհե-տև պատահեցայ տղոցը որոնք իրենց գրպանները խնձորներով լեցուցած էին: Երբեք պիտի չմոռնամ անոնց զիս տեսած ժամանակ հանած աղաղա-կը: Բնաւ չըսի թէ ի՞նչ էր այս վիճա-

կին մէջ գտնուելուս պատճա-ռը, բայց Աստուած այդ ձա-խորդութիւնը կեանքիս ամենէն օգտակար դասերէն մին ըրաւ:

Շատ տղաք և երիտասարդ-ներ պատիւի ու հարստութեան և մինչև անգամ երկինք հաս-նելու կարճ ճամբայ մը կը փնտը-ռեն: Կեանքին աշխատութիւն-ներուն շատը կու տան իրենց ըն-կերներէն աւելի խելք բանեցնելու և զանոնք խաբելու: Եւ մինչև անգամ Աստուծոյ աւելի խելացի ըլլալու ջա-նացողներ կը գտնուին: Բայց եթէ պատանի մը, երիտասարդ մը կանդ-առնէ և մտածէ, պիտի տեսնէ որ այսպիսի ամէն մէկ ճամբու մէջ մե-ղուի բոյներ, փուշեր ու տատառներ կան: Եւ եթէ իմաստուն է, պիտի զգուշանայ կարճ ճամբաներէ, և գոր-ծի ու կրօնքի մէջ ուղղութեան և ճշմարտութեան հին ճամբաները պիտի ընտրէ:

→→→→→

ՕՁԱԿԵՐ ԹՈՉՈՒՆ ՄԸ

Թուշունները մեծ խելք և վարպե-տութիւն կը ցուցնեն որսորդութեան, յարձակման և իրենց զիրենք վնասուե-լէ պաշտպանելու մէջ երբ կը կուռնին:

Նօսարահաւ ըստած թուոնը օձին անխոնջ հալածիչը և անհաշտ թշնամին է։ Ամէն տեսակ օձերը, մինչև անգամ ամենէն թունաւորները կը բռնէ այն պիտի կերպով մը որ թէ՛ հետաքրքրւողալով է, թէ՛ զուարճալի։ Օձը կը վախճի իր թշնամիէն, որ իր ետեւէն կ'իջնայ և պատեհութիւն կը փնտռէ հարուած մը տալու։ Երբ օձը թուոնին կողմը կը դառնայ, թուոնը իր թեւերէն մէկը իրըն վահան կը դործածէ և կը զարնէ իր ոտքով։ Օձը իր ակռաները թուոնին թեւին մէջ կը խոթէ, բայց թոյնը փետուրներուն միայն կը համի, և թուոնը կ'ազատուի առանց միտասուելու։ Թուոնին զօրաւոր ճանկերուն կրկին և կրկին տուած հարուածները կը չփոթեցնեն և կը տկարացնեն օձը, որ վերջապէս կ'իջնայ։ Այն ատեն թուոնը իր սուր կտուցով արագ արագ կը ծակծկէ անոր գլուխը։ Այնուհետև թուոնը օգը կը նետէ իր օրսը և անոր վար ինկած միջոցին բերնովը կը բռնէ զանի կա և կը կլլէ։

ՄԱՆՈՒԿ ԲՆԱՆՈՅՁԸ

Վարժուհի մը գիւղական դպրոցի մը մէջ պաշտօն կը վարէր իր այդ գործին սկսած ժամանակները։ Մնոր աշակերտներուն մէջ իբր տասնըչորս տարեկան տղայ մը կար որ ուսմանը սորվելու գրեթէ չունէր վախաք, և այնպէս կ'երևնար թէ բոլորովին անհագ էր դպրոցին վերաբերեալ ունէ բանի։ Ամէն օր անյաշող էր իր դասերուն մէջ, և երբեք վրան աղբեցուծիւն չէին ընել դպրոցական պատիժները և վարժուհիին կողմէն անոր որբեալի մօր զրկուած տեղեկութիւնները անոր ծուլութեան և անյաջողութեան մասին։ Օր մը վարժուհին քերականութեան դասին վերաբերեալ հարցում մը ըրաւ անոր, բայց ուղիղ պատասխան մը չկրցաւ առնել իր բոլոր ջանքերուն հակառակ, ուստի զանիկա ետ, տեղը զրկեց։ Վարժուհին քիչ մը բարկացած էր և տղան կը դիտէր անոր իր նստարանն երթալէն ետքը։ Տղան դնաց նստաւ, զիւրքը սրտնեղութեամբ մէկ կողմ հրեց, և ճանճ մը տեսնելով բռնեց զայն ձեռքը ճարտարութեամբ շարժելով, յետոյ կեցաւ և սկսաւ մեծ ուշադրութեամբ զննել միջատը։ Տասնըհինգ վայրկեանի չափ զբաղեցաւ այսպէս, առանց բոլորովին նայելու, և տղին դէմքին երևոյթէն իմացաւ վարժուհին թէ լիկ հետաքրքրութիւն

նը չէր որ անոր միտքը գրաւած էր։ Վարժուհին միտքը բան մը ինկաւ, զոր գործնականի վերածեց այդ օրը առաջին պատեհութիւնով։ «Տղա՛ք,» ըսաւ, «ի՞նչ կրնաք ըսել ճանճերու վրայով։» Եւ քանի մը արթուն մտքով տղաքներ անուններովը կանչելով հարցուց թէ կրնային իրեն բան մը ըսել ճանճերու կազմութեան և անոնց ունակութիւններուն վրայով։ Տղաքը շատ քիչ բան կրցան ըսել միջատին վրայով։ Շատ անգամ բռնած էին ճանճեր, բայց լիկ զօսանքի համար, և մտածած չէին թէ կ'արժէր ուսումնասիրել այսպիսի հասարակ միջատ մը։ Ամենէն ետքը հարցուց այն ապուշ տղին, որ լուր թեամբ, բայց փայլուն աչքերով, մտիկ կ'ընէր միւս աշակերտներուն ըսածները։ Այնպիսի ճոխ և վառվռուն նկարագրութիւն մը ըրաւ փոքրիկ կենդանիին դիտուն, աչքերուն, թեւերուն և ոտքերուն վրայ, որ վարժուհին սքանչացաւ և ամբողջ դպրոցը հիացաւ մնաց։ Տղան ըսաւ թէ ճանճը ինչպէս կը քալէ, ինչպէս կ'ուտէ, ըսաւ նաև շատ բաներ որ բոլորովին նոր էին վարժուհիին համար, այնպէս որ երբ տղան լմնցուց խօսքը, վարժուհին ըսաւ, «Շնորհակալ ենք։ Գուն մեղի ընտիր դասախօսութիւն մը ըրիր բնապատմութեան վրայ, և դուն ինքքիմէդ սորվեցար ատոնք բոլորը։»

Այդ օր իրիկուան դէմ դպրոցին արձակումէն ետքը վարժուհին երկար խօսակցութիւն մը ունեցաւ տղին հետ, և հասկցաւ թէ անիկա կը սիրէ անտառներն ու մարդագետիներն երթալ, միջատներ հաւաքել և թուոններ զննել, բայց թէ իր մայրը ժամանակի կորուստ կը սեպէ այդ բաները։ Բայց վարժուհին իմաստութեամբ քաջալերեց տղան որ շարունակէ այս ընթացքը, և ըսաւ որ դպրոց բերէ բզէզներ, թիթեռնիկներ և թռչնութիւններ և պատմէ ինչ որ գիտէ անոնց վրայով։ Տղան շատ ուրախացաւ բաներուն այսպէս անակնկալ կերպով փոխուելուն վրայ, և քանի մը օրէն այդ անհոգ ապուշ դպրոցին նշանաւոր աշակերտն եղաւ։ Բնապատմական գիրքեր առնուեցան անոր համար, և զարմանալիքներու աշխարհ մը պարզուեցաւ անոր սրտտես աչքերուն առջև։ Կարդաց, ուսումնասիրեց և քննեց։ Համոզուեցաւ թէ անհրաժեշտ է սորվիլ բաներ Մաթեմատիքի, Աշխարհագրութեան և Գերականութեան վրայ, որպէս զի յաջողութեամբ յառաջ տանէր իր սիրական ուսումը, և արագ յառաջդիմութիւն ըրաւ իր

դասերուն մէջ։ Համառօտիւ, քսան տարի ետքը երևելի եղաւ իբրեւ բնախոյզ, և երբեք չէր քաջութիւն խոստովանել թէ իր յաջողութիւնը այն իմաստուն վարժուհիին կը պարտէր։

ՄԱՅՐ ՓՈԿԻ ԵՒ ՁԱԳԸ

Շատ չընէր, Գալիֆորնիոյ մօտ օր մը նաւավար մը փոկի ձագ մը բռնեց և նաւին մէջ առաւ անվնաս։ Երբ նաւը ճամբայ ելաւ, ձագին մայրը երկցաւ, որ նաւին բոլորովին եկաւ և խեղճուկ աղաղակներ կը հանէր, և ձագը նաւին մէջէն կը հաչէր և կուլար անոր պատասխանելով։ Երբ նաւը Սանթա Պարպարա հասաւ, փոկին ձագը տախտակամածին վրայ դրուեցաւ անհոգութեամբ։ Մայրը ութսուն միոնի չափ տեղ լողալով եկած էր, և սկսաւ ձայներ հանել։ Ձագը իբր թէ պատասխանելով անոր, նաւին եզրը սահեցաւ և ծովը գլորեցաւ։ Մօրը սուր ակռաները շուտով պատուեցին տալրակը որուն մէջ բանտարկուած էր ձագը, որ ականթարթի մը մէջ ազատուեցաւ։

ՄԵՐ ՓՈԳՐԻԿ ԸՆԹԵՐՅՈՂՆԵՐՈՒՆ

Մեր թղթակիցը, որ այս թերթին համար օգտակար և սիրուն հանելուկներ կը գրէ, տեսնելով որ նախորդ հանելուկը լուծել դժուար եկած էր մեր փոքրիկ ընթերցողներուն, այս անգամ հետեւեալը զրկած է զոր կը յուսանք թէ դիւրին պիտի ըլլայ լուծել։

ՀԱՆՆԵՐՈՒԿ ՍՈՒՐԲ ԳԻՐԳԵՆ

*	*				
*	0	*			
*	0	0	*		
*	0	*	0	*	
*	*	0	0	0	*
*	0	0	0	0	0

1. Միջարկութիւն մը։ 2. Ձարմանալի թիւ մը (աջէն ձախ)։ 3. Իր անձին, ընտանեաց և ժողովրդին անէծք եղող մարդ մը։ 4. Բարեպաշտ կին մը։ 5. Խաբայելի մէկ նախահայրը։ 6. Դաւթի մէկ կինը։

Նշանակեալ անունները տրուած օրինակին նման երբ տակէ տակ ընես, սկզբնատառերը վերէն ի վար պիտի կարդաս առաքելոց ժամանակակից քահանայապետի մը անունը։ Ժայրերուն գիւրբը՝ վերէն ի վար գեղեցիկ ծաղիկ մը։ Իսկ միջին տառերուն տեղը գրուած տառերը վերէն վերջապէս օրգուց մէկուն անունը։

Կ. պոլիս

ՅՈՎՍԵՖ ՀԱՅԿԱՅԸ

Տարեկան բաժնետիրութիւն 1915. արժամ, կանխիկ, ամէն տարւոյ համար

Ամբիկայի Միաբնակաց Գործարարական Կողմէն

Արտօրէն Զ. Բ. ՊԻՆ

Տնօրէն—ՄԱՐԿԱՐԶ Զ. ՊԱՐՆԸՄ

ԿՈՒՆԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՊՐԵՍՏ ԳՐԱԳԱՆՈՒՆ

Ֆինանսները Եղուշու, Կերգան Խան